

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 3Sfk/72/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3023200018
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Šabová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:3023200018.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Šabovej, PhD. a členov senátu JUDr. Kataríny Benczovej a JUDr. Michala Dzurdzika, PhD. v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): NF Metal SK s. r. o., so sídlom profesora Varsika 1316/27, Myjava, IČO: 51 460 491, právne zastúpený: JUDr. Lenka Maďarová, s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Štrková 95/21, Žilina, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, IČO: 42 499 500, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 101987313/2022 zo dňa 14. júla 2022, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 13S/15/2023-150 z 08. marca 2023, takto

rozhodol:

- I. Kasačná sťažnosť sa zamietá.
- II. Účastníkom konania sa nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. Priebeh administratívneho konania

1. Daňový úrad Trenčín (ďalej len „správca dane“) rozhodnutím č. 100544603/2022 z 22. marca 2022 postupom podľa § 50 ods. 1 písm. a) zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Daňový poriadok“), z dôvodu odôvodnenej obavy, že nespltná daň alebo nevyrubená daň nebude v dobe jej splatnosti uhradená alebo bude nevyvozniteľná, alebo že v tejto dobe bude vymáhanie spojené so značnými ťažkosťami, uložil žalobcovi povinnosť zložiť sumu vo výške 23 327,32 eur na účet správcu dane.

2. Správca dane uviedol, že žalobca ako platiteľ dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie september 2021 podal riadne daňové priznanie k dani z pridanej hodnoty, v ktorom deklaroval zdaniteľné transakcie s uplatnením odpočítania dane podľa § 49 ods. 1 a ods. 2 písm. a) v nadväznosti na § 51 ods. 1 písm. a) zákona o DPH v sume 23 327,32 eur.

3. Správca dane poukázal na nasledovné skutočnosti:

- konateľ žalobcu nepredložil doklady k výkonu kontroly v deň začatia kontroly ani v lehote 8 dní od začatia daňovej kontroly, t. j. do 19. januára 2022. Následne bol vyzvaný na predloženie dokladov výzvou. Výzvy boli prevzaté na posledný deň úložnej lehoty, následne na posledný deň lehoty na predloženie dokladov žalobca zaslal žiadosť o predĺženie lehoty do dňa 11. marca 2022. Správca dane lehotu predĺžil do 11. marca 2022. Do dňa 11. marca 2022 správcovi dane žalobca nepredložil žiadne doklady, konanie žalobcu považuje správca dane za účelové;
- viacerí dodávatelia žalobcu majú spoločnú účtovníčku (V. N. H.), ktorá je zároveň aj účtovníčkou a splnomocnenom zástupkyňou žalobcu;
- podľa vyžiadaného výpisu z účtu žalobcu neuhradil žiadne platby preverovaným dodávateľom;
- z celkovo 19 sporných dodávateľov má 11 dodávateľských spoločností totožnú adresu sídla (Rybničná 61, Bratislava). Podľa údajov z OR SR je na uvedenej adrese evidovaných 21 spoločností;

- z celkovo 19 sporných dodávateľov má 10 dodávateľských spoločností totožného konateľa, ktorým je občan Poľskej republiky - Boguslaw Antoni Radwanski;
- podľa údajov z kontrolných výkazov si sporní dodávatelia daňovú povinnosť vykrývajú takmer výhradne z B3 transakcií (bločky z registračnej pokladne);
- u konateľa žalobcu - p. Milana Fúseka - vykonáva správca dane daňovú kontrolu DPH aj u jeho spoločnosti MF COMPANY s.r.o., IČO 46158936, DIČ 2023259612, kde taktiež nepredložil žiadne doklady a po začatí daňovej kontroly dňa 24.01.2022 mu zanikla funkcia konateľa;
- správca dane taktiež preveril majetok žalobcu - v zmysle zásady proporcionality. Zistil, že daňový subjekt nevlastní nehnuteľný majetok, ktorý by bolo možné po splatnosti predpokladaného vyrubeneho rozdielu dane z pridanej hodnoty postihnúť v rámci daňového exekučného konania. Vlastní hnuťelný majetok, motorové vozidlo, ktorého hodnota je nepomerne nižšia ako suma predpokladaného vyrubeneho rozdielu dane z pridanej hodnoty.

4. Žalovaný rozhodnutím číslo: 10987313/2022 zo 14. júla 2022 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Poukázal na to, že žalobca v termíne, ktorý si sám navrhol, t. j. do 11. marca 2022 a ani ku dňu vystavenia odvolaním napadnutého rozhodnutia o predbežnom opatrení (22. marca 2022) žiadne doklady k výkonu daňovej kontroly nepredložil. Žalovaný uviedol, že predbežné opatrenie môže byť vydané na doposiaľ nevyrubenú alebo nesplatnú daň vtedy, ak existujú objektívne skutočnosti, ktoré zakladajú odôvodnenú obavu, t. j. primeranú mieru pravdepodobnosti, že a) daň bude v budúcnosti vyrubená a zároveň, že b) v dobe jej splatnosti nebude uhradená, resp. v dobe vymáhateľnosti bude nevyvožiteľná alebo že v tejto dobe bude vymáhanie dane spojené so značnými ťažkosťami.

5. Žalovaný skonštatoval, že správca dane zabezpečil dostatok indícií svedčiacich pre budúce vyrubenie dane. Už len samotné zistenie, že žalobca v sledovanom období deklaroval transakcie s viacerými spoločnosťami, ktoré sa javia ako vysokorizikové, pričom v tomto štádiu daňovej kontroly nepreukázal ani splnenie formálnych podmienok pre odpočítanie dane, zakladá podľa žalovaného vysokú mieru pravdepodobnosti, že daň bude v určitej výške v budúcnosti vyrubená. Zároveň poukázal aj na rizikové správanie konateľa žalobcu v pozícii štatutárneho orgánu v obchodnej spoločnosti MF Company s. r. o., ktorý so správcom dane pri výkone daňových kontrol nespolupracoval, doklady nepredkladal, po začatí daňových kontrol mu zanikla funkcia konateľa, pričom výsledkom týchto daňových kontrol budú zrejme vysoké rozdiely dane, ktoré sú v podstate nevyvožiteľné - z dôvodu absencie postihnuteľného majetku.

6. Druhý predpoklad, t. j. nevyvožiteľnosť v budúcnosti splatnej dane, založil správca dane na zisteniach týkajúcich sa finančno-ekonomickej situácie daňového subjektu. Správca dane preveroval majetkové pomery daňového subjektu, aby zistil, či daňový subjekt disponuje dostatočným majetkom na to, aby v prípade vzniku daňového nedoplatku po vyrubení dane, mohol tento majetok zabezpečiť. Daňový subjekt podľa údajov z účtovnej závierky za rok 2021 nevlastní žiadny dlhodobý nehmotný majetok, ktorým by mohol byť zabezpečený rozdiel dane v prípade vyrubenia dane v budúcnosti. Pri preverovaní stavu bankových účtov správca dane zistil, že stav finančných prostriedkov na účte je po začatí daňovej kontroly v nepomerne nízkej, resp. mínusovej hodnote.

7. Pokiaľ žalobca namietal, že správca dane budúcu pohľadávku vo výške 23 327,32 eur vyčíslil absurdným spôsobom, bez náležitého zistenia skutkového stavu, žalovaný argumentoval, že vychádzal z údajov z interného informačného systému finančnej správy, z údajov z verejných registrov ako je obchodný register, kataster nehnuteľností, evidencia motorových vozidiel, z úkonov vykonaných voči daňovému subjektu. Dôvodil, že rozhodnutie o uložení predbežného opatrenia sa vydáva na základe zistených indícií dôvodne nasvedčujúcich obavám správcu dane, že daň bude v určitej výške vyrubená.

II. Priebeh konania pred správny súdom a jeho rozhodnutie

8. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj ako „správny súd“) rozsudkom č. k. 13S/15/2023-150 z 8. marca 2023 (ďalej aj ako „napadnutý rozsudok“) podľa ustanovenia § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej aj ako „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia.

9. Správny súd poukázal na to, že žalobca vo písomnom vyjadrení k replike žalovaného rozšíril žalobné body, keď začal spochybňovať predbežne vyčíslenú nevyrubenú daň, ktorej zaplatenie sa vydaním predbežného opatrenia zabezpečuje a ďalej nezohľadnenie situácie ohľadne pandémie. Uvedené námietky však boli uplatnené oneskorene, po uplynutí dvojmesačnej lehoty na podanie správnej žaloby, a preto na ne správny súd neprihliada a nebude sa s nimi zaoberať. Riadne a včas uplatnené žalobcove žalobné body nesmerujú voči skutkovým zisteniam a následným právnym záverom ohľadne personálneho obsadenia štatutárneho orgánu žalobcu, prepojenia s inými spoločnosťami, obchodovania s rizikovými obchodnými partnermi, s ktorými pri obchodovaní boli realizované hotovostné platby.

10. Správny súd vymedzil, že žalobné body predstavujú v podstate tri námietky, a to: ad a) jeho zahltenie množstvom podaní od správcu dane, konkrétne malo ísť o rozhodnutia o uložení predbežného opatrenia, o začatí daňového konania, výzvy na predloženie dokladov. V súvislosti s uvedeným namietal aj to, že daňová kontrola bola vykonávaná za 15 rôznych kalendárnych mesiacov, čo je neprimerané a neodôvodnené. Ďalej namietal ad b) že išlo o obdobie, kedy jeho splnomocnená zástupkyňa mala vážne problémy spôsobené COVID 19, ktoré jej neumožňovali v krátkych lehotách reagovať na množstvo požiadaviek zo strany daňového úradu. Považoval za objektívne nespĺniteľné reagovať na všetky požiadavky daňového úradu. A v neposlednom rade ad c) žalobca namietal, že daňovému úradu zasielal doklady, čo vyplýva aj z výzvy tohto úradu z 10. mája 2022 a 12. septembra 2022 sa zúčastnil pojednávania a odpovedal na otázky správcu dane.

11. Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa zahltenia žalobcu výzvami a rozhodnutiami, tak správny súd uviedol, že žalobca uvedenú námietku formuloval všeobecne, bez toho, aby uviedol konkrétne dátumy doručenia takýchto rozhodnutí a výziev, ktorými by demonštroval existenciu tvrdenej ťaživej situácie. Je pritom zrejmé, že tieto neboli realizované súčasne. Napríklad výzvy na predloženie dokladov k daňovej kontrole z časového hľadiska predchádzali vydaniu 15 rozhodnutí o predbežnom opatrení, nakoľko práve nespĺnenie povinnosti predložiť k daňovej kontrole doklady bolo jedným (nie však jediným) z dôvodov pre vydanie predbežného opatrenia. V tejto súvislosti správny súd poukazuje na to, že lehota na predloženie dokladov bola žalobcovi na jeho žiadosť predlžovaná, avšak bez toho, že by v takto nanovo určenom čase došlo reálne k splneniu povinnosti. Samotná skutočnosť, že daňová kontrola je vykonávaná za viac mesiacov predstavuje štandardný postup a v prípade, že žalobca vedie riadne účtovníctvo nemôže byť pre neho neprekonateľnou prekážkou predložiť z tohto účtovníctva potrebné doklady pre výkon daňovej kontroly, resp. pre preukázanie oprávnenosti uplatneného odpočtu. S poukazom na uvedené nepovažoval správny súd uvedenú žalobnú námietku za dôvodnú.

12. S uvedeným úzko súvisí druhá námietka žalobcu, podľa ktorej „v tomto období“ mala splnomocnená zástupkyňa žalobcu zdravotné problémy, ktoré jej neumožňovali v krátkych lehotách reagovať. Odhliadnuc od toho, že nie je zrejmé aký konkrétny časový úsek mal žalobca na mysli vyjadrením v „toto období“, tak správny súd nebol predložený žiaden doklad preukazujúci toto tvrdenie ohľadne závažného zdravotného stavu jeho splnomocnenej zástupkyne. Uvedenú skutočnosť žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal. Bez ohľadu na uvedené správny súd poukázal na to, že vzťah zástupcu a zastúpeného, resp. nemožnosť zástupcu riadne plniť svoj zmluvný záväzok sa dotýka týchto dvoch subjektov a nemá v zásade vplyv na tretiu osobu, voči ktorej mal zástupca realizovať úkony. Ak tu boli okolnosti, pre ktoré zástupca nebol schopný riadne vykonávať zastupovanie, teda riadne plniť svoj zmluvný záväzok, mal uvedené oznámiť zastupovanej osobe. Táto v záujme ochrany svojich záujmov mohla zvážiť zmenu v osobe zástupcu alebo realizovať iné vhodné kroky. Okrem toho správny súd opakovane poukázal na to, že samotný žalobca žiadal o dodatočné poskytnutie lehoty na predloženie dokladov, pričom sám určil dodatočný termín, ktorému správca dane vyhovel. Z uvedeného sa dá predpokladať, že pri tejto žiadosti a určení novej lehoty na predloženie dokladov sám zvážil svoju situáciu, a určil lehotu, v ktorej je schopný požadované doklady predložiť. Uvedená žalobná námietka teda bola správnym súdom vyhodnotená tiež ako nedôvodná.

13. Správny súd k názoru žalobcu, že žalovaný mal zohľadniť skutočnosť, že začal v rámci prebiehajúcej daňovej kontroly predkladať doklady a odpovedal na otázky správcu dane pri ústnom pojednávaní konanom 12. septembra 2022, uviedol, že ústne pojednávanie, na ktoré sa žalobca odvoláva bolo realizované až po vydaní žalobou napadnutého rozhodnutia, a preto na uvedené nie je možné prihliadať. Pokiaľ ide o to, že žalobca po vydaní prvostupňového rozhodnutia vo veci predbežného opatrenia začal predkladať správcovi dane doklady, tak toto samé o sebe nie je dôvodom nezákonnosti žalobou napadnutého rozhodnutia. Správny súd opakovane poukázal na to, že nepredloženie dokladov bolo jedným a z ďaleka nie jediným dôvodom vydania predbežného opatrenia. Uvedený dôvod bol vyhodnotený aj v kontexte iných zistených skutočností, z ktorých väčšinu žalobca v správnej žalobe ani nerozporoval. Správny súd mal pritom za to, že tu nebol zistený a preukázaný žiaden objektívny dôvod, pre ktorý žalobca po začatí daňovej kontroly riadne nepredložil svoje účtovné doklady. Uvedené začal realizovať až pod ťarchou vydania predbežného opatrenia, a to tiež len postupne. Uvedené správanie v kontexte ostatných zistených skutočností bolo riadne a správne vyhodnotené.

14. Záverom odôvodnenia správny súd ďalej poukázal na to, že žalobca opakovane v správnej žalobe vo všeobecnej rovine konštatoval šikanóznosť a neprimeranosť vydaného predbežného opatrenia. Uvedené konštatovania však boli namietané vo všeobecnej rovine a správny súd nie je oprávnený sám vyhľadávať potenciálne dôvody pre takýto zásah do práv žalobcu. Naopak, správny súd uviedol, že v intenciách včas uplatnených žalobných bodov nezistil porušenie zákona, ktoré by odôvodňovalo zrušenie žalobou napadnutého rozhodnutia.

III. Kasačná sťažnosť, vyjadrenie a konanie na kasačnom súde

15. Proti napadnutému rozsudku podal žalobca v procesnom postavení sťažovateľa, prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu, v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. f) a g) SSP, v ktorej navrhol, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného a vec mu vráti na ďalšie konanie.

16. Sťažovateľ tiež namietal postup správneho súdu, ktorým bola správna žaloba vylúčená na 15 samostatných konaní, pričom pôvodne napadol jednou správnu žalobou celkovú výšku uloženej povinnosti zo strany žalovaného v rámci daňovej kontroly DPH za 15 zdaňovacích období (251.815,14 eura). Sťažovateľ tvrdil, že vylúčením jednotlivých zdaňovacích období na samostatné konanie došlo k strate účelu správnej žaloby, ktorej podstatou bola celková zadržovaná suma, nie jednotlivé zadržované sumy za 15 kalendárnych mesiacov. Zároveň, vylúčením správnej žaloby na 15 samostatných konaní došlo k navýšeniu nákladov na súdne poplatky.

17. Napadnuté rozhodnutie správneho súdu považoval sťažovateľ za nesprávne, čisto formalistické, nedostatočne odôvodnené, v rozpore so skutočnými dôkazmi a ďalším konaním žalovaného, ktorý čiastočne zrušil svoje rozhodnutie, čím potvrdil jeho nesprávnosť. Namietal, že 17. marca 2023 zaslal správne súdu na vedomie svoje odvolanie, z ktorého je zrejmé, že žalovaný 9. februára 2023 čiastočne zrušil svoje rozhodnutia - z celkovej sumy 251.815,14 eura na sumu 144.841,46 eura, čo predstavuje rozdiel 106.973,68 eura. To podľa sťažovateľa preukazuje, že ním napadnuté rozhodnutia boli nesprávne a najmä neprimerané.

18. Namietal, že povinnosť spočívajúcu v zložení peňažnej sumy v tu preskúmanom napadnutom rozhodnutí mu správca dane čiastočne zrušil zo sumy 23 327,32 eur na sumu 19.977,91 eura, a to rozhodnutím č. 100550793/2023 z 09. februára 2023. Uvedené rozhodnutie je podľa sťažovateľa nesporným dôkazom, že správnu žalobou napadnuté rozhodnutie bolo a je neprimerané o 14%.

19. Sťažovateľ ďalej namietal formalistický prístup správneho súdu, ktorý odmietol námietky nesprávne vyčíslenej dane s prihladnutím na pandémiu z dôvodu, že boli podľa súdu uplatnené oneskorene.

20. Sťažovateľ tiež namietal, že vyvrátil argumenty žalovaného ohľadom obavy, že by budúca splatná daň nebola uhradená. Uviedol, že správne súdu predložil reálne dôkazy - výpisy z účtov ako dôkaz o tom, že si riadne a včas plní svoje povinnosti voči žalovanému, preto nemôže byť daná obava, že by budúca daň neuhradil. Správny súd však tieto dôkazy, nijakým spôsobom nevyhodnotil. Zdôraznil, že celková suma 251.815,14 eura bola ním zarobená, teda mal za to, že dokazuje realnosť jeho podnikania.

21. Záverom kasačnej sťažnosti poukázal na to, že v odvolaní voči prvostupňovému rozhodnutiu sa vyjadril k pandémii, k tomu, že s dodávateľmi mal spoločnú účtovníčku, ako aj k rovnakej adrese dodávateľov. Mal za to, že je neprípustné rozširovanie dôkazného bremena na skutočnosti, ktoré sa netýkajú daňového subjektu.

22. Žalovaný v písomnom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že zotrváva na dôvodoch napadnutého rozhodnutia. Nakoľko v čase vydania rozhodnutia o uložení predbežného opatrenia boli naplnené objektívne skutočnosti pre jeho uloženie, mal za to, že predmetné rozhodnutie bolo vydané v súlade s zákonom. Následné zistenie nižšieho rozdielu dane na základe daňovej kontroly alebo vyrubovacieho konania neznamena nezákonnosť vydaného rozhodnutia o uložení predbežného opatrenia. Preto navrhol, aby kasačný súd zamietol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú.

IV. Posúdenie kasačného súdu

23. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v postavení kasačného súdu (ďalej len „kasačný súd“ alebo „najvyšší správny súd“) preskúmal rozsudok správneho súdu v rozsahu podanej kasačnej sťažnosti. Kasačný súd skonštatoval, že podaná kasačná sťažnosť smeruje proti rozsudku, voči ktorému je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a včas a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

24. Podľa ust. § 464 ods. 1 SSP ak kasačný súd rozhoduje o kasačnej sťažnosti v obdobnej veci, ktorá už bola predmetom konania pred kasačným súdom, môže v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázať už len na obdobné rozhodnutie, ktorého prevzatú časť v odôvodnení uvedie.

25. Kasačnému súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že v obdobných veciach medzi totožnými účastníkmi konania už bolo rozhodnuté inými senátmi kasačného súdu, a to napr. sp. zn. 4Sfk/69/2023 z 20. júna 2024, 4Sfk/77/2023 z 30. júla 2024, ako aj sp. zn. 4Sfk/72/2023 z 01. augusta 2023, preto aplikujúc vyššie citované ustanovenia, preberá podstatnú časť rozhodnutia tunajšieho súdu vedeného pod sp. zn. 4Sfk/69/2023:

„28. Kasačný súd v súvislosti s kasačnou sťažnosťou v prvom rade poukazuje na to, že kvalita kasačnej sťažnosti do značnej miery predurčuje obsah rozhodnutia kasačného súdu. Strohá a všeobecná kasačná (žalobná) argumentácia vedie k vybaveniu kasačnej sťažnosti (žaloby) iba v zodpovedajúcej - nízkej - miere detailov. Súčasne najvyšší správny súd pripomína, že v konaní o kasačnej sťažnosti vystupuje ako

inštanca kasačná. Jeho úlohou teda nie je primárne preskúmať skutkové zistenia správnych orgánov a správneho súdu, ale podrobiť hodnoteniu ich právne posúdenie vecí, a to v spojení s právnymi názormi správneho súdu.

29. Z ustanovenia § 50 ods. 1 Daňového poriadku je možné vyvodiť, že rozhodnutie o predbežnom opatrení môže byť vydané (i) počas daňovej kontroly, (ii) počas určovania dane podľa pomôcok, (iii) pri miestnom zisťovaní - a to na zabezpečenie ich účelu - alebo (iv) ak je dôvodná obava, že nesplatená daň alebo nevyrubená daň nebude v dobe jej splatnosti uhradená alebo bude nevyožiteľná alebo v že v tejto dobe bude vymáhanie dane spojené so značnými ťažkosťami. Predbežné opatrenie je teda inštitút, ktorý sa pri správe daní využíva na zabezpečenie účelu niektorých činností správcu dane (položky (i) až (iii)) alebo ako záruka úspešnosti prípadného daňového exekučného konania, t. j. na zabezpečenie úhrady dane (položka (iv)).

30. Účelom vydania predbežného opatrenia správcom dane (a následne potvrdeného žalovaným) v súdnej veci bolo pritom práve to, aby bola zabezpečená vymožitelnosť dane v budúcnosti. Primárnym predpokladom pre nariadenie predbežného opatrenia je v týchto prípadoch existencia odôvodnenej obavy z toho, že nesplatená alebo nevyrubená daň nebude v čase jej splatnosti uhradená, bude nevyožiteľná alebo to, že jej vymáhanie bude spojené so značnými ťažkosťami. Skúmanie týchto predpokladov je však v správnom súdnom konaní možné vykonať len v medziach včas a kvalifikovane vznesených žalobných námietok, ktorými žalobca (daňový subjekt) napádal takto uložené predbežné opatrenie.

31. Podstatu námietok v kasačnej sťažnosti možno vymedziť nasledovne: (i) postup krajského súdu, ktorým bola správna žaloba vylúčená na 15 samostatných konaní, (ii) námietka, že žalovaný čiastočne zrušil svoje rozhodnutie, čím mal potvrdiť jeho nesprávnosť, (iii) namietaný formalistický prístup súdu, ktorý nezohľadnil námietky uplatnené po lehote na podanie správnej žaloby.

32. Sťažovateľ tvrdil, že vylúčením jednotlivých zdaňovacích období na samostatné konanie došlo k strate účelu správnej žaloby, ktorej podstatou bola celková zadržovaná suma (251.815,14 eura). V tomto kontexte kasačný súd poukazuje na názor krajského súdu, ktorý - súc viazaný včas a riadne uplatnenými žalobnými námietkami - uzavrel, že námietky o šikanóznosti a neprimeranosti rozhodnutí o predbežnom opatrení boli vznesené len vo všeobecnej rovine a tieto neboli ani žalobcom osvedčené. Uvedené je dôkazom toho, že krajský súd ďalej neskúmal celú zadržávanú sumu a jej vplyv na podnikanie sťažovateľa z toho dôvodu, že tento svoje námietky neosvedčil a nešpecifikoval, a nie z dôvodu, že vylúčil žalobu na samostatné konania. Vágnosť, resp. absencia skutkovej a právnej argumentácie, od ktorej odvíja sťažovateľ svoj deklarovaný záver o šikanóznosti rozhodnutia/rozhodnutí orgánov verejnej správy (či už samostatne vo vzťahu k jednému rozhodnutiu alebo v ich súhrne), nemôže byť v správnom súdnom konaní nahrádzaná a ani kompenzovaná vlastnou činnosťou správneho súdu, jeho vyhladávacou činnosťou, príp. formulovaním úvah, prezumpcií a predpokladov osvedčujúcich tvrdenie žalobcu (sťažovateľa) o šikanóznosti napadnutého rozhodnutia/napadnutých rozhodnutí. Toto by predstavovalo rozpor nielen s vlastnými princípmi správneho súdneho konania vo vzťahu k žalobcovi (a to najmä v kontexte tzv. koncentračnej zásady, ktorá v súdnej veci nepochybne platí - k tomu pozri aj bod 41 tohto rozsudku nižšie), ale aj v rovine princípu rovnosti účastníkov konania pred súdom, ktorý princíp je v súdnej veci tiež plne relevantný a platí bez výnimky.

33. Nad rámec uvedeného kasačný súd poznamenáva, že účelom predbežného opatrenia vydaného správcom dane, samozrejme, nie je ekonomická likvidácia daňového subjektu, ale je to práve sťažovateľ (daňový subjekt), kto mal túto skutočnosť v správnej žalobe kvalifikovane a konkrétne namietat, pretože jednotlivé dôvody za neho správny súd nemôže iniciatívne dohľadávať. Samotné uvedenie súhrnnej zadržávanej sumy za 15 zdaňovacích období (251.815,14 eura) bez ďalšej predloženej argumentácie, ako táto suma zasiahla do subjektívnych práv sťažovateľa, nepostačuje.

34. Paradoxne, sťažovateľom tvrdený nesprávny procesný postup krajského súdu však zároveň aj v kasačnej sťažnosti odôvodňovaný iba vo všeobecnej rovine. V kasačnej sťažnosti konkrétne neargumentoval, aké rozhodujúce fakty, súvislosti či okolnosti nevzal krajský súd pri svojom rozhodovaní do úvahy v dôsledku vylúčenia vecí na samostatné konania a ako tieto konkrétne skutočnosti mohli, resp. mali ovplyvniť jeho rozhodovanie a spôsobiť tak jeho nezákonnosť.

35. Zároveň kasačný súd dáva do pozornosti, že „Z pohľadu požiadavky dodržania ústavnoprávnych princípov ústavný súd konštatuje, že vidí len málo priestoru na to, aby rozhodnutím správneho súdu o vylúčení vecí na samostatné konanie došlo k reálnemu zásahu do základných práv alebo slobôd účastníka konania. Rovnako z judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 303/2016, IV. ÚS 459/2011, III. ÚS 588/2012, I. ÚS 341/08) možno dospieť k záveru, že aj prípadné procesné pochybenie, ktoré by spočívalo v nesprávnom vydaní uznesenia o vylúčení vecí na samostatné konanie, zvyčajne nedosahuje ústavnoprávny rozmer, resp. nemá takú intenzitu, ktorá by v konečnom dôsledku mohla viesť k záveru

o porušení základného práva na súdnu ochranu.“ (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 200/2020 zo dňa 26. 5. 2020).

36. Pokiaľ sťažovateľ argumentoval navýšením nákladov na súdne poplatky, v zmysle položky 10 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov uvedeného v prílohe č. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v platnom znení (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“), sa uvádza sadzba súdneho poplatku zo správnej žaloby proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy. Preto ani kumulácia žalobných návrhov v jednej žalobe by nespôsobilá, že by žalobca platil súdny poplatok vo výške uvedenej pre preskúmavanie jedného rozhodnutia. Rovnako vylúčenie veci na samostatné konanie neovplyvnilo ani výšku súdneho poplatku za kasačné konanie, pretože sadzba poplatku za podanie kasačnej sťažnosti sa v zmysle § 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku súdnych poplatkov. Sadzba súdneho poplatku je teda závislá od počtu preskúmaných rozhodnutí, a nie od počtu správnych žalôb. To napokon muselo byť zrejmé aj samotnému sťažovateľovi, ktorému bol v tejto veci vyrubený súdny poplatok za preskúmanie 15 rozhodnutí (a ktorý tento poplatok aj zaplatil) - ešte pred vylúčením veci na samostatné konanie.

37. Sťažovateľ ďalej argumentoval tým, že žalovaný rozhodnutím zo dňa 09.02.2023 čiastočne zrušil svoje rozhodnutie o predbežnom opatrení, o čom sťažovateľ dňa 17.03.2023 krajský súd upovedomil. Nakoľko napadnutý rozsudok bol vyhlásený dňa 08.03.2023 a sťažovateľ netvrdil a ani zo súdneho spisu nevyplýva, že správny súd mal o vydaní rozhodnutia o čiastočnom zrušení predbežného opatrenia v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku vedomosť, je potom logické, že sa touto skutočnosťou nezaoberal v odôvodnení napadnutého rozsudku.

38. Zároveň následné zistenie nižšieho rozdielu dane (po vydaní protokolu z daňovej kontroly zo dňa 08.02.2023) nemožno stotožňovať s nezákonnosťou vydaného rozhodnutia o uložení predbežného opatrenia ani napadnutého rozsudku. V preskúmaných rozhodnutiach orgány verejnej správy dôvody, na základe ktorých došli k predpokladu, že daň bude v budúcnosti vyrubená, uviedli a tieto správny súd na základe podanej správnej žaloby preskúmal. Predbežná povaha rozhodnutia podľa § 50 ods. 8 Daňového poriadku a dočasný charakter úpravy pomerov daňového subjektu je zákonodarcom predpokladaný stav a vyplýva aj z podstaty tohto inštitútu, ktorý môže byť uplatnený len v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas. Pominutie dôvodov v časti zadrživanej sumy po vydaní protokolu, ktorým sa predmetná daňová kontrola končí, vyplýva práve z dočasnej a predbežnej povahy tohto inštitútu.

39. Nakoľko po vydaní protokolu z daňovej kontroly v časti zadrživanej sumy sčasti odpadol dôvod uloženia predbežného opatrenia, správca dane čiastočne zrušil predbežné opatrenie. Toto čiastočne zrušil na základe skutočností, ktoré nastali po vydaní prvostupňového a napadnutého rozhodnutia, pričom na rozhodnutie správneho súdu je v zmysle § 135 SSP rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy.

40. Navyše, tieto nové skutočnosti, ktoré vznikli po vydaní napadnutého rozhodnutia (čiastočné zrušenie predbežného opatrenia v časti zadrživanej sumy) by nemohli mať vplyv na posúdenie správnosti napadnutého rozhodnutia správnym súdom aj z dôvodu strohosti žalobných námietok, keď sťažovateľ včas uplatnenými žalobnými námietkami výšku zadrživanej sumy a spôsob jej určenia ani nenamietal (resp. namietal len vo všeobecnosti šikanóznosť z dôvodu výšky celkovej zadrživanej sumy - ale táto námietka nebola dostatočne odôvodnená - k tomu pozri toto odôvodnenie vyššie). Sťažovateľove žalobné námietky poukazovali na množstvo podaní od správcu dane, že jeho splnomocnená zástupkyňa mala vážne zdravotné problémy a že sťažovateľ po vydaní prvostupňového rozhodnutia už bol súčinný.

41. Ďalším sťažnostným bodom sťažovateľ tvrdil, že krajský súd konal formalisticky, keď sa meritórne nezaoberal námietkami nesprávne vyčíslenej dane a na neprihliadnutie na pandémiu. Kasačný súd v žalobe neidentifikoval žalobný bod, ktorý by sa týkal nesprávnej výšky vyčíslenej dane ani ktorými by tvrdil pokles svojej podnikateľskej aktivity z dôvodu pandémie. Krajský súd teda v bode 20 a 21 napadnutého rozsudku správne poukázal na porušenie, resp. nedodržanie koncentračnej zásady. Kasačný súd zdôrazňuje, že v správnom súdnictve v zásade platí koncentračná zásada, v zmysle ktorej je uvádzanie skutkových okolností a právneho posúdenia veci a označovanie dôkazných návrhov obmedzené, až na výnimky stanovené zákonom v citovanom ustanovení SSP, len do uplynutia lehoty na podanie žaloby. Preto pokiaľ žalobca po uplynutí lehoty na podanie správnej žaloby túto rozšíril o ďalší okruh námietok, na ich obsah krajský súd správne neprihliadal, nakoľko sa nejednalo o prípad vymedzený v § 134 ods. 2, resp. § 195, § 418 SSP. Na uvedenom nič nemení ani to, že sa k pandémie mal sťažovateľ vyjadriť v administratívnom konaní, pretože pre správny súd je rozhodujúce znenie žalobných námietok, a nie podaní produkovaných v administratívnom konaní.

42. Hoci sa krajský súd explicitne nevyjadril k predloženým výpisom z účtov ako k dôkazu o tom, že si sťažovateľ riadne a včas plní svoje povinnosti voči žalovanému, tieto boli predložené až v replike

k správnej žalobe a nenadväzovali na včas uplatnené žalobné námietky, ktoré krajský súd správne vymedzil (zhrnul) v bode 22 napadnutého rozsudku. Krajský súd teda preskúmaval dôvody, z ktorých orgány verejnej správy vyvodzovali existenciu obavy, že by sťažovateľ budúcu daň neuhradil, a to v rozsahu danom správnu žalobou.

43. Sťažovateľ považoval napadnutý rozsudok za nesprávny, čisto formalistický, nedostatočne odôvodnený. Nepreskúmateľnosť rozsudku je daná v prípade, ak chýbajú zásadné vysvetlenia dôvodov rozhodnutia súdu, pričom subjektívnu nespokojnosť sťažovateľa s obsahom odôvodnenia nemožno považovať za vyhovujúcu dôvodu kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 ods. 1 písm. f/ SSP. Napadnutý rozsudok nie je síce rozsiahly, ale poskytuje jasné a zrozumiteľné odpovede na podstatné otázky, ktoré vyplynuli z prieskumu napadnutého rozhodnutia v zmysle včas uplatnených a kvalifikovane vznesených žalobných námietok. Zároveň krajský súd zrozumiteľne vysvetlil, prečo na oneskorene uplatnené a nedostatočne odôvodnené námietky neprihliada a tiež poukázal na to, že nepreskúmava všetky dôvody, ktoré v napadnutom rozhodnutí uviedol žalovaný (keď tieto sťažovateľ v správnej žalobe nerozporoval). Správny súd teda postupoval v intenciách ustanovenia § 139 ods. 2 SSP, ktoré zakladá povinnosť súdov svoje rozhodnutia riadne odôvodniť a napadnutý rozsudok spĺňa zákonné limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.“

V. Záver

26. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, kasačný súd vo veci rozhodol tak, že kasačnú sťažnosť žalobcu zamietol (§ 461 SSP).

27. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP. Sťažovateľ v kasačnom konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov kasačného konania príslúcha len v prípadoch, ak to možno spravodlivo požadovať a po splnení zákonom stanovených podmienok len výnimočne (§ 168 SSP), ktoré okolnosti podľa obsahu súdnych spisov nenastali, preto súd účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania nepriznal.

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom kasačného súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 463 SSP a § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.